

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

Кафедра трудових ресурсів і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2018 року

06-05-17

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Економіка і менеджмент професійної освіти

Economics and Professional Educational Management

(назва навчальної дисципліни)

(name of the discipline)

спеціальність / specialty

051 Економіка / Economics

(назва спеціалізації)

(name of the specialization)

спеціалізація/ specialization

Управління персоналом та економіка
праці / "Personnel Management and
Labour Economics"

(назва спеціалізації)

(name of the specialization)

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент професійної освіти» для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізації «Управління персоналом та економіка праці». Рівне: НУВГП, 2018, 12 с.

Розробник: Безтелесна Л.І., д.е.н, професор кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Протокол від «___» ____ 2018 року № ____

Завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва _____ Л.І.Безтелесна

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 051 «Економіка»

Протокол від «___» ____ 2018 року № ____

Голова науково-методичної комісії _____ Л.І.Безтелесна
за спеціальністю 051 «Економіка»

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент професійної освіти» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 051 «Економіка» за спеціалізацією «Управління персоналом та економіка праці».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок з економіки та менеджменту професійної освіти.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Економіка і менеджмент професійної освіти» є складовою частиною циклу дисциплін професійної підготовки студентів за спеціальністю 051 «Економіка» спеціалізації «Управління персоналом та економіка праці».

Вивчення курсу передбачає наявність систематичних знань із дисциплін – «Управління персоналом», «Мотивація персоналу» «Менеджмент», цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, практичних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених задач.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Економіка і менеджмент професійної освіти – це навчальна дисципліна професійної підготовки магістрів спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Управління персоналом та економіка праці».

Данна дисципліна розкриває економічні, організаційні, маркетингові та фінансові основи професійної освіти.

Навчальна дисципліна «Економіка і менеджмент професійної освіти» призначена для надання студентам знань про системи і моделі державного управління професійною освітою в вітчизняній та світовій практиці, особливості економічного аналізу і планування в навчальних закладах, особливості організації системи менеджменту в закладах професійної освіти, основи маркетингу освітніх послуг, фінансування професійної освіти та управління професійним розвитком персоналу.

Ключові слова: Професійна освіта, економічний механізм розвитку професійної освіти, ресурси закладів професійної освіти, система менеджменту професійної освіти, маркетинг освіти, комерційний розрахунок, управління розвитком персоналу.

Abstract

‘Economics and management of professional education’ is an academic discipline of professional training of Master’s Degree of specialty 051 ‘Economics’ of the specialization ‘Human Resources Management and Labor Economics’.

This discipline discovers the economic, organizational, marketing and financial foundations of professional education.

The discipline ‘Economics and Management of Professional Education’ is

considered to provide students with knowledge about the systems and models of public administration of vocational education in national and world practice, especially the economic analysis and planning in educational institutions, the peculiarities of organization of the management system in institutions of professional education, the basis of marketing of educational services , financing vocational education and professional development of personnel.

Key words: professional education, economic mechanism of development of professional education, resources of professional education institutions, system of professional education management, marketing education, commercial calculation, management of personnel development.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова	
	Спеціальність 051 Економіка		
Модулів - 1	Спеціалізація Управління персоналом та економіка праці	Рік підготовки	
Змістових модулів - 1		5-й	6-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		10-й	13-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,6; самостійної роботи студента – 2,9	Рівень вищої світи: магістр	16 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		58 год.	82 год.
		в т. ч. індивідуальне завдання	
		12 год.	12 год.
		Форма контролю: залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 45% до 55%.

для заочної форми навчання – 9% до 91%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни „Економіка і менеджмент професійної освіти” є оволодіння знаннями і навичками економічного аналізу, планування та організації управління закладами професійної освіти різних рівнів акредитації.

Основними завданнями дисципліни є:

- формування знань щодо систем і моделей державного управління професійною освітою в Україні та за кордоном;
- вивчення особливостей економічного аналізу і планування в закладах професійної освіти;
- ознайомлення із особливостями системи менеджменту в закладах професійної освіти;
- опанування основами дослідження ринку освітніх послуг.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- системи і моделі державного управління професійною освітою в вітчизняній та світовій практиці;
- особливості економічного аналізу і планування в навчальних закладах;
- особливості організації системи менеджменту в закладах професійної освіти;
- основи маркетингу освітніх послуг.

Результатом вивчення навчальної дисципліни є набуття студентами таких компетенцій:

- практично оцінювати вітчизняні, світові системи і моделі управління професійною освітою;
- оцінювати ефективність організації професійної освіти і резерви кращого використання ресурсів навчального закладу;
- проводити економічний аналіз і планування діяльності навчальних закладів,
- розробляти системи мотивації персоналу і комерційного розрахунку навчальних підрозділів;
- досліджувати ринок освітніх послуг та розробляти маркетинговий комплекс;
- виявляти особливості організації системи менеджменту в навчальних закладах, маркетингу освітніх послуг та управління персоналом;
- удосконалювати організаційну структуру і взаємодію суб'єктів управління навчальним закладом.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Економічні та управлінські механізми забезпечення розвитку професійної освіти.

Тема 1. Сутність, тенденції і економічні механізми розвитку професійної освіти в світовій практиці.

Сутність професійної освіти. Економічні механізми розвитку професійної освіти. Організаційно-правові форми закладів професійної освіти.

Тема 2. Особливості економічної діяльності ЗПО.

Ресурси закладів професійної освіти. Показники використання ресурсів ЗПО. Собівартість освітніх послуг і ціноутворення.

Тема 3. Формування людського капіталу у сфері професійної освіти.

Особливості інвестування у професійну освіту з метою формування людського капіталу. Аналіз інвестицій, доходів та витрат.

Тема 4. Система менеджменту ЗПО.

Організація управління ЗПО. Акредитація освітнього процесу як складова організації управління.

Тема 5. Операційний менеджмент ЗПО.

Планування, організація і контроль навчального процесу.

Тема 6. Маркетинг освітніх послуг.

Сегментація та вибір зони стратегічного господарювання на ринку освітніх послуг. Маркетингові дослідження.

Тема 7. Особливості фінансового менеджменту ЗПО.

Управління активами ЗПО. Комерційний розрахунок в ЗПО.

Тема 8. Управління розвитком персоналу ЗПО.

Аналіз, планування, організація взаємодії та мотивація персоналу в ЗПО.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у т.ч.				усього	у т.ч.			
		л	п	інд з	с.р.		л	п	індз	с.р.
Модуль 1										
Змістовний модуль 1. Економічні та управлінські механізми забезпечення розвитку професійної освіти										
Тема 1. Сутність, тенденції і економічні механізми розвитку професійної освіти в світовій практиці	10	2	2	2	4	13	1	2	2	8
Тема 2. Особливості економічної діяльності ЗПО	10	2	2	2	4	13	1	2	2	8
Тема 3. Формування людського капіталу у сфері професійної освіти	10	2	2	-	6	10	-	-	-	10
Тема 4. Система менеджменту ЗПО	12	2	2	2	6	14	-	2	2	10
Тема 5. Операційний менеджмент ЗПО	12	2	2	2	6	10	-	-	2	8
Тема 6. Маркетинг освітніх послуг	12	2	2	-	8	10	-	-	-	10
Тема 7. Особливості фінансового менеджменту ЗПО	12	2	2	2	6	10	-	-	2	8
Тема 8. Управління розвитком персоналу ЗПО	12	2	2	2	6	10	-	-	2	8

Усього годин	90	16	16	12	46	90	2	6	12	70
---------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	----------	----------	-----------	-----------

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Оцінка тенденцій та економічних механізмів розвитку вищої освіти В Україні	2	1
2	Аналіз ресурсів ЗПО та ефективність їх використання	2	1
3	Оцінка людського капіталу, сформованого в системі професійної освіти	2	1
4	Аналіз системи менеджменту професійної освіти України і світу	2	1
5	Етапи реалізації операційного менеджменту ЗПО	2	1
6	Вибір сегменту стратегічного господарювання на ринку освітніх послуг	2	-
7	Особливості аналізу фінансового стану ЗПО	2	1
8	Механізми забезпечення управління розвитком персоналу ЗПО	2	-
Разом		16	6

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Вид самостійної роботи	Кількість годин
Підготовка до аудиторних занять (0,5 год. /1 год. занять)	16
Підготовка до контрольних заходів (6 год. на 1 кредит ЄКТС)	18
Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях	24
Всього	58

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Характеристика українського ринку освітніх послуг	6	10
2	Характеристика європейського ринку освітніх послуг	6	8
3	Характеристика ринку освітніх послуг в США	6	8
4	Механізми забезпечення якості професійної освіти в Україні	8	12
5	Способи залучення споживачів освітніх послуг	8	10
6	Методи оцінювання ефективності освітніх професійних програм	8	12
7	Методи оцінювання персоналу ЗПО	8	12

8	Механізми мотивації персоналу ЗПО	8	10
Разом		58	82

7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання передбачене у вигляді індивідуальної роботи, яка охоплює основні теми навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент професійної освіти» і зорієнтована на закріплення студентами теоретичних знань, отриманих при вивченні дисципліни, та набуття практичного досвіду їх використання у професійній діяльності.

Індивідуальна робота виконується відповідно до Методичних рекомендацій для виконання індивідуальної роботи з дисципліни «Економіка і менеджмент професійної освіти».

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент професійної освіти» використовується інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання із застосуванням :

- лекцій у формі діалогу та презентаційного відображення;
- опорного роздаткового матеріалу;
- індивідуальних завдань для вирішення практичних вправ та задач;
- тестування.

При проведенні занять використовуються наступні ТЗН:

- мультимедійна презентація лекційного матеріалу за окремими темами;
- друковані роздаткові матеріали.

9. Методи контролю

Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів є такі:

- ✓ виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- ✓ глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових літературних джерелах;
- ✓ вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- ✓ характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- ✓ вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання

практичних задач;

- ✓ вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточної роботи проводиться за такими критеріями:

0%	завдання не виконано;
40%	завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру; висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;
60%	завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці; висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;
80%	завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
100%	завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу студентами денної форми навчання використовуються наступні методи оцінювання знань:

- поточне тестування у вигляді контрольних завдань;
- підсумкове тестування.

Для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу студентами заочної форми навчання використовуються наступні методи оцінювання знань:

- оцінювання індивідуально-дослідного завдання;
- підсумкове тестування.

При оцінюванні знань для всіх форм навчання використовується 100-бальна шкала оцінювання.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування											Сума
Змістовний модуль 1											
T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	T7	T8	МК2	ІНД3	100
6	8	8	8	15	8	6	8	8	15	10	

Примітка: T1, T2 – теми змістових модулів

11. Шкала оцінювання

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	зараховано
82 - 89	
74 - 81	
60 - 73	

60 - 63	
35 - 59	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни „Економіка і менеджмент професійної освіти”:

- інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД);
- конспект лекцій на паперовому носії;
- конспект лекцій на електронному носії;
- друкований роздатковий матеріал.

13. Рекомендована література

Базова

1. Механізми ринкового господарювання: галузеві особливості. Монографія / За ред. д.е.н., проф. Гуменюка В.Я. – Рівне: НУВГП, 2005. — 281 с.
2. Людський розвиток регіонів України: аналіз та прогноз (колективна монографія) / За ред. Е.М. Лібанової. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2007. – 328с.
3. Людський розвиток в Україні: інноваційний вимір (колективна монографія) / За ред. Е.М. Лібанової. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2008. – 316с.
4. Безтелесна Л.І. Ринкові механізми управління людським розвитком: Монографія. – Рівне. – НУВГП. – 310с.
5. Безтелесна Л.І. Формування системи оцінки якості вищої освіти в цілях людського розвитку //Формування ринкової економіки: Зб. наук. праць. Управління людськими ресурсами: проблеми теорії та практики. Т.1. Сучасні технології управління людськими ресурсами. – К.: КНЕУ, 2005. – С.34-43.
6. Грішнова О.А. Людський розвиток: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2006. – 308с.

Допоміжна

1. Васильев Ю.С., Глухов В.В., Федоров М.П. Экономика и организация управления вузом: Учебник / В.В.Глухов (ред.) – СПб.: Лань, 2001. – 544с.
2. Дайновский А.Б. Экономика высшего образования (планирование, кадры, эффективность). – М.: Экономика, 1976. – 156с.
3. Дмитренко Г.А. Стратегический менеджмент в системе образования: Учеб. пособие / МАУП.-К.:1999.- 176с.
4. Дмитренко Г.А. Стратегічний менеджмент: цільове управління освітою на основі кваліметричного підходу: Навч. посібник / Інститут змісту і методів навчання. – К., 1996. – 140с.
5. Лев Т.А. Контролинг в финансовом менеджменте высшего учебного заведения / НАН Украины: Институт экономики промышленности. – Донецк,

1999. – 40с.

6. Луговий В.І. Управління освітою: Навч. посібник для слухачів, аспірантів, докторантів спец. «Держ.у правління». – К., 1997.

7. Одерій Л.П. Менеджмент якості вищої освіти: Метод. і механізми: Навч. пос. для студ. екон. спец./Київський держ. економ. ін-т. – К., 1995. – 100с.

8. Таркуцяк А.О. Фінансовий аналіз та управлінські рішення (на прикладі роботи вищого навчального закладу): Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. Ун-ту, 2001. – 201с.

Електронний репозиторій НУВГП

1. Безтелесна Л. І. Управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників : монографія / Л. І. Безтелесна, А. В. Печенюк. – Рівне : НУВГП, 2016. – 198 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6046>

2. Безтелесна Л. І. Соціальний концепт суспільних та економічних процесів національного розвитку : монографія / Л. І. Безтелесна, І. Л. Сазонець ; за наук. ред. Л. І. Безтелесної. - Рівне : Волинські обереги, 2015. - 184 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4024>

14. Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>

2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua/>

3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.lib.rv.ua/>

6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>

7. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/>

8. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>

9. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>